

ומקשה הגמרא: **והא אמרת רישא — אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן?**⁽⁹⁾

אמר רב: הסיפא, האומרת שנשבעין לקטן, מדובר בה באופן שבא הקטן ותובע בכח טענת אביו.

כגון, שבא יורש קטן, וטוען שאביו נתן לנתבע הלואה או פקדון. וכיון שבנתינת אביו אין חיסרון של נתינת קטן, ועתה הקטן בא ותובע מכח ירושת אביו, לפיכך חייב הנתבע להישבע על טענתו.

ואילו הרישא מדברת בבא הקטן בטענת עצמו, על דבר שהוא נתן, ועל כך אין הנתבע נשבע, לפי שאין נתינת קטן נחשבת לכלום.

וזה שהסיפא אומרת שנשבעין על טענת קטן הבא בטענת אביו, בשיטת רבי אליעזר בן יעקב היא. אבל לפי רבנן, אין נשבעים על טענת קטן בכל ענין, אפילו בא בטענת אביו.

שנינו במשנתנו: **אין נשבעין על טענת חרש⁽⁹⁾ שוטה וקטן. ואין משביעין את הקטן.**

ודנה הגמרא: מאי טעמא אין נשבעין על טענתו?

אמר קרא בפרשת מודה במקצת **"כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור — ונקרב בעל הבית אל האלהים [לשבועה]"**

ודרשינן מכאן, שרק נתינת איש גדול מחייבת שבועה ולא נתינת איש קטן, ומשום שאין נתינת קטן נחשבת כלום:

ולכן, גם אם יטען הקטן טענת ברי [ודאי] שנתן לרעהו הלואה או פקדון [ואפילו יטען זאת אחר שיגדיל] והלה יודה לו במקצת, לא יתחייב הנתבע שבועה, משום שהנתינה שנתן לו הקטן, אינה כלום.

עוד שנינו במשנה: **אבל נשבעין לקטן ולהקדש!**

אם יש לו עד א' יותר או שנים יתירים. וכן פסק הנהיבות.

9. כגון שטענו החרש ברמיזה. דחרש שדיברו חכמים לא מדבר ולא שומע. רש"י.

10. שיטת הר"י מיגא"ש והרמב"ם [פרק ב' מהלכות שכירות הלכה ז'] שרק שבועת מודה במקצת וכן שבועת עד אחד אין נשבעים לקטן. אך שבועת השומרים, נשבעים לקטן. וכגון שהפקיד הקטן פקדון אצל שומר, וכאשר בא לתבוע את פקדונו, טוען השומר שנגנב או נאבד — ישבע השומר לתביעת הקטן. משום שכל שבועת השומרים, שבועת שמא היא. [לפי שלא יודע התובע אם השומר שלח יד בחפץ או לאו.

ולכן כל שבועה זו שבועת שמא]. והקשו הרשב"א והר"ן: אם כן, מה מקשה הגמרא כאן והאמרת רישא אין נשבעין לקטן. והלוא אפשר שהרישא מדברת בשאר שבועות ואילו הסיפא דנה בשבועת השומרים שאותה כן נשבעין לקטן?

עוד הקשו הראשונים מהמבואר בבבא קמא קו ב שנתנית קטן נתמעטה מכל דיני שמירה. ע"ש. ואם כן אף שבועת השומרין עצמה לא שייכת בקטן?

וכתב הרשב"א, שאין השומר מתחייב כלל בדין השומרים לקטן, ואפילו בפשיעה אינו מתחייב, אלא אם כן הזיק את החפץ, שאז דינו הוא ככל מזיק. אולם מדיני השומרין פטור, מפני שאין נתינת קטן כלום.